

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden

Remissvar inför trafikförändringar i SL- och WÅAB- trafiken 2026/2027 (T27)

Bakgrund

Trafikförvaltningen har remitterat rubricerat ärende med förslag på trafikförändringar inför tidtabellsskiftet i december 2026 (T27). Remissen avser förslag för spår- och busstrafiken i regionen.

Tekniska nämnden besvarar remissen för Danderyds kommun genom detta yttrande.

Inriktning för T27

Region Stockholms Trafiknämnd har beslutat om inriktning för trafikförändringar 2026/2027 (T27). Inriktningen ska utgöra grunden för de trafikförändringsförslag som ingår i remissen.

Inriktningens syfte är att bidra till att nå uppsatta mål genom utveckling av kollektivtrafiken. Syftet är att öka kollektivtrafikens attraktivitet och därmed locka fler resenärer. Inriktningen ska också bidra till de långsiktiga mål som beskrivs i trafikförsörjningsprogrammet.

Vidare ska åtgärder identifieras som möter resenärernas behov av resande, både i vardagen och på fritiden. Trafiken ska samtidigt förändras för att förstärka och utveckla en tillgänglig, pålitlig och trygg kollektivtrafik. Detta gäller inom och mellan kommuner samt mellan lokala knutpunkter, samtidigt som tvärförbindelser stärks.

Därtill framhålls i regionens budget att resandet behöver öka för att säkerställa de biljettintäkter som krävs för att finansiera både det nuvarande trafikutbudet, och de nya anläggningar som tas i drift de kommande åren. Trafikförvaltning bedömer att trafikförstärkningar som införts från april 2025, tillsammans med ytterligare planerade förstärkningar, ska bidra till en fortsatt positiv utveckling av resandet. Tre utvecklingsområden beskrivs också för att uppnå inriktningen för T27;

- Utveckla kollektivtrafiken, exempelvis med nya linjer och utökad trafik, i stråk där det finns potential för överflyttning från bilresor till kollektivtrafiken, med syfte att öka kollektivtrafikens marknadsandel,
- god trafikförsörjning med hög turtäthet och effektiva linjedragningar förses till områden där bilinnehavet är lågt och beroendet av en effektiv kollektivtrafik är stort,
- beakta behov av arbetsresor till större arbetsplatser, även på obekväma arbetstider, för att underlätta för resenärerna och minska bilberoende i

Tekniska nämnden

samverkan med kommun och arbetsgivare för att identifiera gemensamma åtgärder.

Bedömning

Danderyds kommuns synpunkter på de föreslagna trafikförändringar i SL- och WÅAB-trafiken för trafikåret 2026/2027 (T27) redovisas nedan, i anslutning till respektive del av förslaget.

Sammanfattning

Föreslagna trafikförändringar i årets trafikförändringsremiss bedöms bidra med en del förbättringar för kollektivtrafiken. Det är bland annat en ny tvärförbindelse mellan (Täby) Danderyd sjukhus och Sundbybergs centrum via Hallonbergen, Enköpingsvägen och Bergshamraleden. Utökad kvällstrafik västerut mot Ekerö via Solna och Bromma, samt utökad helgtrafik för busslinje 606. Därtill finns det förslag som påverkar expressbuss/pendlingslinjer som trafikerar kommuner i nordost och angör Mörby centrum motorvägshållplats samt bytespunkt Danderyds sjukhus.

Förra årets trafikförändringsremiss innehöll en del förbättringsförslag för kollektivtrafiken. Däremot har remisser åren innan det präglats av kortsiktig kostnadsekonomisk effektivitet, vilket inte bedöms förenligt med målen om att främja en attraktiv och hållbar kollektivtrafik. Det involverade såväl indragningar av hela linjer, samt sämre turtäthet, för princip samtliga kollektivtrafikslag. Vilket Danderyds kommun har varit mycket kritisk till.

Det är Region Stockholm som, genom Trafikförvaltningen, har ansvar för att utveckla en attraktiv kollektivtrafik som främjar ett ökat resande, vilket i sin tur ska bidra till viktiga samhällsnyttor. Det innebär att kollektivtrafiken ska ha ett bra turutbud, attraktiva restider och byten, hög tillförlighet, samt hög upplevd trygghet och komfort.

Danderyds synpunkter på enskilda förslag återfinns nedan.

Synpunkter för respektive förslag på trafikförändringar

Nedan ges kommentarer för föreslagna förändringar uppdelat på kollektivtrafikslag samt linjesträckning i detalj.

Buss

Linje 176 Mörby station – Stenhamra

Linjen föreslås under vår- och hösttidtabell få en tillkommande sen avgång från Mörby till Stenhamra ca kl. 00.10 i syfte att förlänga linjens trafikdygn. Vidare föreslås att den morgonavgång som idag under vår- och hösttidtabell startar vid Ekerö C kl. 05.40 i stället förlängs till att starta vid Solbacka ca kl. 05.20 samt att avgången som under sommartidtabell startar kl. 05.24 förlängs till att starta i Solbacka ca kl. 05. Avgången som i dagens vår- och hösttidtabell startar kl. 08.01 från Mörby föreslås förlängas till Solbacka.

Tekniska nämnden

Danderyd är positiv till att linje 176 får utökad nattrafik. Det framgår dock inte om det gäller både vardagar och helg, eller enbart vardagar.

Linje 177 Mörby station - Skärvik

Linjen föreslås under vår- och hösttidtabellen få en ny avgång från Mörby till Skärvik ca 00.30 i syfte att förlänga linjens trafikdygn. De två morgonavgångar som under vår- och hösttidtabell startar vid Tappström kl. 04.44 och 06.34 föreslås i stället förlängas och starta från Skärvik ca kl. 04.34 och 06.21.

Danderyd är positiv till att linje 177 får utökad nattrafik. Det framgår dock inte om det gäller både vardagar och helg, eller enbart vardagar.

Linje 605 Danderyds sjukhus - Gribbbylund

Linjen föreslås förlängas från Danderyds sjukhus via Enköpingsvägen till centrala Sundbyberg. Med förlängningen skapas en ny tvärförbindelse och koppling mellan Täby/Nordostsektorn och Sundbyberg. Linjen föreslås trafikera följande hållplatser längs den nya sträckningen: Mörbbylund, Bergshamra bro, Ritorp, Bagartorp, Råstahem, Råsta, Sundbypark södra, Gesällvägen, Örsvängen, Lötsjön, Eliegatan, Vegagatan, Sundbybergs skola, Stationsgatan och Sundbybergs station.

Danderyd är positiv till en ny tvärförbindelse för att förbättra tillgängligheten mellan målpunkter i regionen, samt avlasta vägnätet. Idag pendlar drygt 500 personer från Sundbyberg till arbetsplatser i Danderyd, och drygt 250 personer från Danderyd till arbetsplatser i Sundbyberg (SCB 2024). Enligt bussoperatören innebär förslaget en restid på cirka 25–30 minuter till Sundbyberg centrum, och 14 minuter till Hallonbergen, från Danderyds sjukhus.

Linje 606 Danderyds sjukhus – Djursholms torg

I syfte att erbjuda en tydligare helgtrafik på linjen föreslås trafikutbudet på söndagar utökas till att motsvara det utbud som linjen har på lördagar.

Tekniska nämnden

Danderyd är positiv till förslaget då det innebär en förbättrad turtäthet och mer enhetlig helgtrafik.

Linje 609 Danderyds sjukhus – Gribbbylund

I syfte att jämnar ut belastningen och möta resandeefterfrågan under morgonrusningen föreslås linjen få två nya avgångar mellan kl. 07-08 i riktning mot Danderyd.

Danderyd är positiv till att linjen får bättre turtäthet under morgonen. Det bidrar till bättre förutsättningar för invånare att kunna resa kollektivt, vilket in sin tur kan bidra till att avlasta trafiken på E18.

Linje 626 Danderyds sjukhus - Ljusterö

Linjen föreslås få en genare linjesträckning genom Åkersberga i syfte att erbjuda kortare restider för resenärer mellan Danderyds sjukhus och Ljusterö. Linjens nya sträckning föreslås gå via väg 276 i stället för Oxenstiernas väg.

I syfte att ge bussen säkrare passning med Ljusteröfärjan under de tider bussen riskerar att fastna i köer på E18/276 föreslås några turer kortas av vid Åkersberga station. Under morgonrusningen föreslås tre turer, ca kl. 05.25, 05.55 och 06.46 från Ljusterö kortas av och under eftermiddagen föreslås två turer, ca kl. 16.13 och 17.15 kortas av och starta från Åkersberga station i stället för Danderyds sjukhus.

Danderyd är positiv till att linje 626 får kortare restid mellan Danderyds sjukhus och Ljusterö. Det kan bidra till att avlasta trafiken på E18 och förbättra tillgängligheten till Danderyd, samt med byte vidare mot Stockholm. Enligt SCB (2024) har cirka 1200 personer invånare i Österåker sin arbetsplats i Danderyd.

Linje 639 Stockholm – Hallstavik

I syfte att stärka linjen föreslås den utökas till 30-minuterstrafik mellan Rimbo och Stockholm samt med nya avgångar till och från Hallstavik. Till Rimbo föreslås från Danderyds sjukhus en ny avgång kl. 09.41 och från Tekniska Högskolan kl. 13.58. Befintlig tur kl. 08 förlängs från Rimbo till Hallstavik. Från Hallstavik föreslås en ny avgång kl. 12.53 och avgången kl. 13.23 senareläggs till 13.53. En ny avgång föreslås från Rimbo kl. 14.15 i riktning mot Tekniska högskolan.

Söndagar föreslås avgången kl. 07.04 från Rimbo förlängas från Söderhall trafikplats till Tekniska högskolan samt 7.07 från Hallstavik föreslås förlängas till Tekniska högskolan så att det motsvarar lördagstrafiken. Avgången från Söderhalls trafikplats kl. 01.22 föreslås dras in natt mot vardag men behålls fredag- och lördagskvällar, detta med anledning av att avgången har mindre än två påstigande i snitt och en avgång på linje 696 avgår 20 minuter senare.

Danderyds kommun är positiv till att linje 639 stärks genom en utökning till 30-minuterstrafik mellan Rimbo och Stockholm. Det kan bidra till att avlasta E18, samt förbättra tillgänglighet till arbetsplatser i Danderyd. Drygt 500 invånare i Norrtälje har sin arbetsplats i Danderyd (SCB 2024).

Tekniska nämnden

Linje 670 Stockholm - Vaxholm

Turtätheten på linjen föreslås på helger under vår- och hösttidtabell utökas till 15-minuterstrafik i stället för 20-minuterstrafik. Vidare föreslås att några enstaka turer under morgonrusningen omfördelas med 670X och gå via Arninge station.

Danderyd är positiv till att linje 670 får utökad turtäthet på helger då det bättre tillgänglighet med kollektivtrafiken i nordost.

Linje 676 Stockholm – Norrtälje

Linjen föreslås helgkvällar under vår- och hösttidtabell få en tillkommande avgång från Tekniska högskolan mot Norrtälje med ungefärlig avgångstid kl. 22.

Danderyd är positivt till att linje 676 får ett bättre turutbud, kvällstid, på helger.

Ytterligare synpunkter och förslag Danderyds kommun vill lyfta**Lokalbanor**Roslagsbanan

Danderyd anser att det är viktigt att Regionen fattar beslut om att öka takten att införa nya tåg på Roslagsbanan då de nya X15p-fordonen kan medföra en lägre nivå av buller. Det är viktigt att arbetet fortgår med att reducera buller eftersom bostäder längsmed banan i Danderyd påverkas.

Danderyd anser att en förutsättning för ökad turtäthet på Roslagsbanan är att viktiga korsningar är planskilda, och kommunen är positiv att objektet finns med i det reviderade länsplaneförslaget som ska beslutas i höst 2026. Planskildheten behövs för att skapa en hållbar och säker trafiksituation genom att minska störningskänslighet för vägtrafiken och övriga trafikanter. Korsningen vid Danderydsvägen/Ekebydalsvägen kommer att bli påverkad av en ökad trafikering genom att bomfällning kommer att ske betydligt oftare. En sämre framkomlighet skulle även försvåra för räddningstjänsten när de behöver nå östra delarna av kommunen.

Därtill motsätter sig Danderyd nedläggningar av Roslagsbanans stationer i kommunen.

BytespunkterBytespunkt Danderyds sjukhus

En bättre bytespunkt kring Mörby station och Danderyds sjukhus måste upprättas. Danderyds sjukhus är en viktig regional bytes- och målpunkt och det råder idag kapacitetsbrist vid både Danderyds sjukhus och Mörby stations bussterminal. Det är många som dagligen pendlar till och från målpunkten, och många nordostbor som dagligen byter här för resor till och från Stockholm samt västerut. Detta förväntas även öka på sikt utifrån utvecklingen som pågår i kommunerna i nordost, samt utvecklingen av Danderyds sjukhus verksamhet. I och med Roslagsbanans förlängning till City kommer även förbättrade bytesmöjligheter mellan de olika

Tekniska nämnden

kollektivtrafiksystem (buss, tunnelbana och Roslagsbana) vid Danderyds sjukhus bli ännu viktigare. Danderyds kommun anser därför att Region Stockholm ska prioritera en behovsanalys för att utreda bytespunktens framtida utveckling och funktion, och på det sättet möjliggöra nödvändiga åtgärder.

BussLinje 601: Sättra äng- Danderyds sjukhus - Svalnäs

Under de senaste åren har Danderyds kommun lyft behovet att linje 601 ska trafikera Svanholmsparken eftersom Tranholmen har en stor andel permanentboende. Den närmaste busshållplatsen till Tranholmen ligger cirka 1,5 km från bångöringsplatsen för Tranholmen. Danderyds kommun vill att Trafikförvaltningen tillsammans med bussutövaren hittar en alternativ lösning, trots att vägbredden till och från Svanholmsparken inte kan uppfylla Trafikförvaltningens riktlinjer för busstrafik. Danderyds kommun anser att området är lämpligt för att införa anropsstyrd trafik eller dynamisk busstrafik. En dynamisk busslinje skulle även kunna förbättra tillgängligheten för andra delar av kommunen. Det är nödvändigt att en sådan linje genomförs med en mindre buss som därmed kan ta sig fram på villagator.

Linjeförlängning till Täby

Det saknas idag busstrafik mellan Djursholm och Täby, och ett förslag från tidigare trafikförändringsremiss var att vissa turer på linje 601 förlängs till Täby park, vilket Danderyds kommun ser som positivt. Trafikförvaltningen har inte tagit med den föreslagna förlängningen av linje 601 i T25, T26 eller T27 remisserna. Danderyds kommun önskar se en justering av linje 601 enligt förslaget.

Motorvägshållplatser E18 Danderyds gymnasium

Trafikverket arbetar i skrivande stund med att upphandla en entreprenör för att byggnationen av nya motorvägshållplatser, utmed E18, intill Danderyds gymnasium. Det är viktigt att planeringen gällande vilka linjer som ska trafikera hållplatsen involvera både Danderyds kommun, samt övriga nordostkommuner. Det är många elever som reser från grannkommunerna i nordost till Danderyds gymnasium. Därtill finns det ett stort antal arbetsplatser utmed Rinkebyvägen och tillgängligheten med kollektivtrafiken till dessa arbetsplatser kommer förbättras avsevärt genom nya hållplatser utmed E18.

SjötrafikenLinje 80: Ropsten – Tranholmen - Ekudden

Det finns ett behov av en prioriterad och samordnad kollektivtrafik för elever boendes på Tranholmen, som behöver skolskjuts med båt för resa tur och retur mellan ön och fastlandet för att kunna ta sig till skolan.

Tekniska nämnden

Elevernas behov av transport med båt ombesörjs inte idag av trafikförvaltningens trafikplanering. Detta skulle behöva uppmärksammas, samverkas samt tillgodoses i form av mer anpassade turtider, för elever som går i grundskolan och i den anpassade grundskolan, då skolplikt råder. Tidigare fick kommunen göra inspel till kommande upphandling av pendelbåtstrafiken, och det önskar kommunen att få göra igen för att få till en båttrafik som kan tillgodose barn och ungas behov.

Elevernas behov av transport skulle kunna ske med befintlig sjötrafik mellan Tranholmen och fastlandet, då pendelbåten trafikerar mellan Ropsten-Tranholmen-Ekudden. Dock tar linjetrafiken idag inte tillräcklig hänsyn till kommunen och elevernas behov av transport till och från skolan, i den utsträckning som behövs för att de ska kunna resa med båttrafiken. Det gäller mindre anpassningar för att kunna ta båten till fastlandet, samt samordning med busstrafik som stannar vid Stockholmsvägen, så att barn och ungdomar har god tid att kunna ta sig mellan båt och buss.

Thomasine von Essen
Tekniska nämndens 1:e vice ordförande